

Pregled domaće i strane stručne štampe

HIDROGRAFSKI GODIŠNJAK

1954 god.

Kad primimo neku knjigu onda nam se nametne želja da is naslova upoznamo njen sadržaj. Hoćemo odmah znati da li je knjiga koja nam treba, ili je svojim sadržajem van kruga našeg interesovanja. Tako površno gledanje sigurno bi kod mnogog našeg stručnjaka ostavilo i ovu knjigu nepročitanu. Međutim na nju se moramo posebno osvrnuti. To je godišnjak jedne vojne ustanove koja ima širok krug suradnika i koja je obuhvatila nekoliko grana naučne djelatnosti. Dakle, zaista interesantna za mnoge naše naučne i stručne radnike. Svakako je to prva publikacija ove vrsti kod nas, naravno mislim na karakter ustanove koja ga je izdala.

Djelo nas najprije upozna sa historijatom, personalom i rukovodećim kadrom i strukturom ustanova koje se bave istraživanjem Jadranskog mora. Uz to, dat je pregled međunarodnih veza dotične ustanove, saradnja sa naučnim i drugim ustanovama u zemlji kao i pregled nepokretne i pokretne imovine (prevozna sredstva).

Takvim informativnim registrom obuhvaćeni su:

Hidrografski institut J. R. M. sa 9 odsjeka.

Institut za oceanografiju i ribarstvo u Splitu.

Institut za biologiju mora u Rovinju. Pomorska meteorološka služba.

Široka i plodna djelatnost ovih ustanova prikazana je detaljno u II. djelu knjige pod naslovom: »Opći prikaz izvršenih radova i istraživanja na Jadrancu«.

Za našu struku svakako je najinteresantniji rad Hidrografskog Instituta J. R. M. Prikaz je podjeljen na: Premjer i istraživanja, geodetski radovi, aerofotogrametrijski radovi, hidrogratski radovi, oceanografski radovi, toponomastička istraživanja, izdavanja pomorskih karata, izdavanja navigacijskih priruč-

nika itd. te perspektivni plan za 1955 g. U ovom djelu su nabrojani svi radovi hronološkim redom koje je izvela ova ustanova kao i lica koja su ih izvodila.

Za našu stručnu javnost ovo predstavlja vrijedan podatak naročito informacije koje govore o fotogrametrijskim snimanjima. Ovo će poslužiti svim ustanovama i preduzećima kojima su potrebni geodetski radovi, kao uvid u ono što postoji na terenu i prema tome koje geodetske radove bi još trebalo izvršiti za njihove potrebe.

Institut za oceanografiju i ribarstvo tek poslije oslobodjenja vrši opsežnije istraživačke radove: od 26. II. 1948 — 1. IV. 1949 ribarstveno-biološka ekspedicija na m/b »Hvar«, radovi na profilu Split-Palagruža-Gargano, hidrografsko-biološko ispitivanje Mljetskih jezera itd.

Institut za biologiju mora u Rovinju u 1954 g. posjetila su 152 inostranca a nekoliko poznati inostranih naučnih radnika uz neke naše radilo je u institutu. Ti će radovi biti objavljeni i svi su zoološkog karaktera.

Pomorski odjel hidrometeorološke službe u Splitu, čiji se rad odvija po odjelima: klimatološki, služba veza, sinoptičko-prognostička služba, brodska meteorološka služba, vrši osmatranje mjesečno prosječno na 320 točaka, raznih redova na obali i otocima, evidentiranje, arhiviranje i obradu podataka. Velika je pažnja poklonjena personalu i opremi stanica.

Služba veze je izvršila 10729 radio-grafskih i radiofonjskih emisija, a na primačima je primljeno 657.700 meteoroloških izveštaja.

Hidrotehnički institut »Ing. Jaroslav Černi u Beogradu dao je prikaz i rezultat dosadašnjih mjerenja morskih valova i struja.

Za geodetsku struku svakako su važni podaci koje je dala mareografska služba za svoje stalne mareografe.

U III. djelu dat je osvrt na kongrese i konferencije kao i izložbe, na kojima je preko svojih predstavnika učestvovao hidrografski institut. Tu je dat

prkaz bogatog djelovanja ove ustanove.
Drugi dio: donosi lične članke i priloge.

Ing Ivo Petković: O mjerenjima i računjanju pritiska vjetra na tijela iznad morske površine.

Ing. Branko Segvić: Sistem koji omogućava prirodno odslanjenje podmorskih vrela, slanih izvora i bunara uz more.

In. Mihajlo Vojinović: Osnovi teorije o morskim talasima.

Marjan Kasumović: O komponentama duge periode morskih mijenja Jadranskog mora.

Poručnik fregate Milenko Tešić: Mareografija i njene promjene na Jadranu.

Ovaj članak za geodeta je svakako najinteresantiji. Podaci i iznjete tablice upućuju nas u sigurnost odnosno nesigurnih normalne nule + Trst. Upoznaje nas sa mrežom mareografa na Jadranu i s tim vezi mogućnosti konačnog rješenja problema našeg početnog repeta.

Stjepo Kotlarić: Novi način održavanja navigacijskih publikacija u ažurnom stanju.

Kapetan Čedo Duplančić: Meteorološka služba na našim brodovima. U članku je dat historijat ove službe.

Kapetan Mira Dešković: Visinsko povezivanje otoka sa kopnom. U članku je opisan način prenošenja visine za potrebe kartiranja područja snimljenih iz zraka 1952 g.

Kapetan I. klase Gustav Zupan: Reprodukcijska pomorskih karata u boji.

Dr. Miljenko Buljan: X. Generalni sastanak međunarodne unije za geodeziju i geofiziku, u Rimu 1954 g.

Petković Veljko

ALLGEMEINE VERMESSUNGS-NACHRICHTEN

Nr: 10 1953

R. Baach: 38. kongres njemačkih geodeta u Karlsruhe.
(Der 38. Deutsche Geodätentag in Karlsruhe):

Stogodišnjica Badenskog katastarskog premjera bila je povod, da se 38. kongres njemačkih geodeta održi u glavnom gradu bivše pokrajine Baden. Spojeno sa kongresom održane su i redovne glavne skupštine njemačkog udruženja geodeta (D. V. W.) i udruženja za fotogrametriju.

Glavna tema kongresa bile su komasacije kao aktuelni problem prvenstveno južozapadne Njemačke.

Geod. Ing. K. Herrhausen i Dipl. Ing. Hans Knöfel: Planiranje i izmjera kod plinskih dalekovoda. Planung und Vermessung in der Ferngasversorgung).

Članak objašnjava potrebu temeljitih priprema kod ove vrste radova. Daje osvrt na tretiranje voda, ukazuje na zakonodavstvo u vezi knjiženja lemljišnih prava, način vođenja katastra dalekovoda, održavanje i obnovu planova kao i umnožavanje planova dalekovoda. Članak je popraćen crtežima i primerima.

Günter Scheel: Griješke uslijed temperature kod hidrostatičnog nivelmana i njihovo isključenje. Die Temperaturfehler beim hydrostatischen Nivellement und ihre Ausschaltung.

U članku se iznosi, da je Institut za primjenu geodeziju u Frankfurtu n/Maini utvrdio nov način za točno određivanje korekcije uslijed uticaja temperature kod hidrostatičnog koeficijenta, griješka se jednostavno i vrlo točno utvrđuje.

Prof. Dr. h. c. Dr. Rothkegel: Gradska posjedovna renta i obračun vrijednosti gradilišta. (Die städtische Grundrente und die Bewirtung von Bangrundstücken).

Nr: 11 1953

Kongres međunarodnog udruženja geometara u Parizu od 28. 8. do 6. 9. 1953. god. (Der 8. Kongres des Internationalen Geometerbundes in Paris vom 28. 8. bis 6. 9. 1953.).

E. Gotthardt: Pokusna mjerenja sa nivelmanskim instrumentom Ni 2 firme Zeiss-Opton. opremljenim mikrometrom sa planparalelnim pločama. (Versuchsvermessungen mit einem mit Planplatten-mikrometer ausgerüsteten Nivellierinstrument Ni 2 Firma Zeiss-Opton).

Pokusna mjerenja izvršio je geodetski institut teh. fakulteta u Stuttgartu sa četiri grupe i to:

1. grupa: nivelirano sa Ni 2 bez mikrometra, očitavanja samo srednjim koncem.
2. grupa: nivelirano sa Ni 2 bez mikrometra, očitavanja sa tri konca (srednji i konci za dužine).
3. grupa nivelirano sa Ni 2 opremljenim mikrometrom sa planparalelnim pločama.
4. grupa: nivelirano sa novim preciznim nivelmanskim instrumentom, 10" osjetljivost libele, opremljena sa mikrometrom sa planparalelnim pločama:

Postignuti rezultati:

	Ni 2 bez mikrometra očitanje na		Ni 2 sa mikromet	Precizni nivel. instr.
	1 konac	na 2 konca		
	1	2	3	4
Srednja greška (mm) za 1 km nive- liranja	dužina vizure 35 met			
(sredina iz niv. napred i nazad) . . .	± 1.02	± 0.76	± 0.30	± 0.30
Relat. sr. grešk (kol. = 31).	3.4	2.5	1	1.
	1)		1)	1)
Brzina niveliranja za teh. nivelman (km/h)	1.7	0.9	0.9	0.6
Relativna brzina niv. (kol. 3 = 1). . .	1.9	1	1	0.7
	dužina vizure 50 met			
Srednja greška (mm) za 1 km. nivel. (sredina iz niv. napred i nasad) . . .	± 0.90	± 0.65	± 0.33	± 0.39
Relativna sred. grješka (kol. 3 = 1) . .	2.7	2.0	1	1.2
Brzina nivel. za teh. niv. (km 1). . .	2.3	1.6	1.6	1.1
Relativna brzina niv. (kol. 3 = 1) . . .	1.4	1	1	0.7

1. Vrijednost za nepotpuno uvedene grupe u odnosu na ostale premalo.

2. U odnosu na 1) preveliko.

Dipl. Ing. Wolfgang Keunemann: O uključenju treće koordinate kod poligonalnog i polarnog određivanja točaka sa redukcionim tahimetrom. (Über die Einbeziehung der dritten Koordinate bei polygonalen und polaren Punktbestimmungen mit dem Reduktionstahymeter).

Članak ukazuje na potrebu, da se osim trigonometrijskih visinski odrede i poligone točke. Pisac daje svoje obrasce sa praktičnim primjerima i objašnjava postupak kod primjene redukcionog tahimetra.

Johann Schneider: O obnovi uništenih katastarskih planova. (Zur Wjederstellung verorengegangener Katastarkarten).

Pisac iznosi poteškoće katastarskog ureda u Bitburgu, u kojem su pri završetku rata uništeni skoro svi kat. planovi. Dopuna i obnova katastarskih planova se vrši kopiranjem općinskih planova gdje postoje, starim kat. planovima iz državnog arhiva sa ucrtavanjem promjena iz elaborata održavanja premjera dopunskom izmjerom na postojećoj i obnovljenoj mreži.

Dr. Rickard Eder: Osiguranje ispruženog vlaka na područjima bez mreže stalnih točaka. (Absicherung von gestreckten Polygonzügen in festpunklosen Gelände).

U članku se iznosi mogućnost provjere točnosti ispruženih poligonih vlakova, koji nisu vezani na trigonometrijsku mrežu. Sam postupak može se ovako opisati: Sa strane poligonog vlaka odabere se pomoćna orijentaciona točka (crkveni to-

ranj, vidljiv signal ili sl.). Poligone strane i uglove redovno se mjere osim što se sa početne, krajne i sa nekoliko točaka u vlaku opaža i ugao na orijentacionu točku. Time se dobiju elementi nekoliko trokutova, gdje je mjerena baza i dva ugla na zajedničku orijentacionu točku

Iz dobijenih podataka mjerenja prvo se sračunaju koordinate poligonog vlaka, bez obzira na orijentacionu točku. Zatim se računaju koordinate pomoćne točke iz podataka računatih trokuta, preko orijentacionog pravca. Tako sračunate koordinate pomoćne točke međusobno imaju će izvjesna odstupanja, koja potiču iz grješaka kutova i strana u trokutu. Zato je potrebno iste popraviti. Privremene koordinate dobiju popravku po težini. Ako posmatramo samo jedan trokut sa njegovim unutarnim odnosima, to ćemo utvrditi, da su koordinate pomoćne točke ovisne jedanput od osnovice a drugiput od oba mjerena priključna kuta. Točnost sračunatih koordinata zavisa je od veličine kuta (β) naspram osnovice (b). Popravku sračunatih koordinata tseba izvršiti težinom

$$t = k / (\cotg^2 \beta + n)$$

gdje je k proizvoljan cio broj, n.p.r. 10.

Za konačnu vrijednost koordinata pomoćne točke uzima se aritmetička sredina popravljenih privremenih koordinata.

Međusobnim upoređem rezultata privremenih koordinata pomoćne točke dobit ćemo pregled o točnosti izmjerene poligonog vlaka.

No: 12 1953

Fotogrametrija u Njemačkoj. Poziv na suradnju. (Photogrammetrie in Deutschland. Ein Aufruf zur Mitarbeit).

E. Gotthardt: Žarišnja daljina i konstanta kamere. (Brennweite und Kammerkonstante).

Prof. Dr. Ing. Burkhart: Medusobna orientacija konvergentnih snimaka. (Die gegenzeitige Orientierung konvergenter Aufnahmen).

Dipl. Ing. Hans Ferschke: Vojna perspektiva-kavalir perspektive (Militärperspektive-Kavalierperspektive).

Kako ne postoji definicija za nedvosmisleno primjenu gornjih perspektiva, smatra da je potrebno u stručnom riječniku jasno i nedvosmisleno definirati svaku od njih. Stavljajući svoj predlog za definiciju vojne i kavalir-perspektive, koje se u stručnim knjigama nalaze pod raznim nazivima (poluperspektive, ptičja perspektiva, kabinetna projekcija, kosa projekcija i dr.)

Gerhard Linding: Kurs za planinska straživanja 1953. (Kurs für Hochgebirgsforschung 1943).

Nekoliko crtica o izložbi fotogrametrijskog pribora 3. kongresa međunarodnog udruženja geodetara u Parizu 28.VIII. — 6.IX. 1953. (Einige Streiflichter über die Ausstellung photogrammetrischer eräte des 8. Internationalen Geometerkongresses Paris 28.VIII. — 6.IX.1953.).

Minheški tjedan fotogrametrije 1954. (Müncheuer Photogrammetrische Wochen 1954.).

U članku se iznosi program kursa iz fotogrametrije koji se održava u Minhenu u Martu 1954. godine. Cilj kursa je, da se putem predavanja, vježbi i diskusija obradi materija, koja se ne nalazi još u udžbenicima.

Jonke

NORSK TIDSSKRIFT FOR JORDSKIFTE OG LANDMOLING 1955

Nr. 1—2.

S. Oevstedal: Zadaci kod formiranja zemljišta (Eiendomsutformingens kvantifiseringsoppgaver).

G. Gausland: Ilegalne šumske sječe (Ulovilde hugstretter).

Kr. Horberg: Nešto o veličini naših zemljišnih posjeda i razdiobi raznih vrsta zemljišta (Litt om stoerrelsen av vore jordbrukseiendommer og om fordelingen av forskjellige slags marker). — G. 1855 bilo je u Norveškoj samo 128.000 gruntno upisanih poljoprivrednih gospodarstava, 1900 porasao je taj broj na 245.000, 1949 na 345.100.

Nr. 3.

J. Holsen: Kontrola karte Laksevog (Kontroll av Laksevog Kartverk). — Norveški geografski institut proveo je fotogrametrijska kartiranja. Pisac daje rezultate ispitivanja karte 1:5000 s ekvidistantom izohipsa 5 m. Svrha je bila ustanoviti, da li karta odgovara ugovoru, po kome ju je dotična općina naručila. Snimanja su bila sa RC5 iz visine 3800 m, restitucija na A6 sa 5 točaka po modelu. Srednja položajna pogreška 1,36 m. Srednja pogreška pojedinih fotogrametrijskim putem određenih visinskih točaka 0,92 m, izohipsa (0,48 + 1,79 tg α) m. Prikazano je i nekoliko profila, dobivenih na karti i direktnim mjerenjem na terenu. Rezultati pokazuju da karta odgovara traženim uslovima.

H. Berg: Uzgoj šuma u zapadnoj Norveškoj (Moderne vestnorsk skogsreising).

L. Matre — A. Hoedal — G. Sandvik — J. Byrkjeland: Planiranja u Zapadnoj Norveškoj (Tilroding om omrodeplanar po Vestlandet), —

Dr. N. N.

MAANMITTAUS 1955

Nr. 1—2.

K. Löftröm: O fotogrametrijskom kartiranju (Ilmakuva-kartoituksen näköaloja). —

R. A. Hirvonen: Težine i koeficienti težina (Painoista ja painokertoimista). —

S. Härmälä: Istraživanje točnosti u triangulaciji (Kolmiotittauksen tarkkuuden tutkiminen).

S. Laurila: Šoran u fotogrametrijskom kartiranju (Shoran ilmakuva-kartoituksessa).

H. Suijala: Pogreške uslijed aproksimativnih veličina kod geodetskih računanja (Pyöritysvirhelstä erässä geodesian laskutoimituksissa).

F. J. B. Andren: Jedan stari udžbenik iz geodezije (Eräs vanha maanmittauksen oppikirja).

Dr. N. N.

G. Welander: Problemi arondiranja velikih šuma (Skogsbrukets arroderingsproblem) — Razvoj šumarstva u Švedskoj — Rascjepkanost šum. posjeda — „Teškoća je, što nije bilo istraženo, koliko su velike koristi, koje stranke dobivaju arondiranjem i nije bilo općenito priznate metode za procjenu šuma i šum, zemljišta“. Interesantni su grafički prikazi, kako troškovi za razne radove u šumarstvu padaju s veličinom površine. Čak su grafikonom prikazane i štete od divljači, koje su to manje, što su površine sječina veće. Razmotrene su zatim arondacije kupnjom, prodajom, zamjenom, komasacijom i prikazane metode procjenjivanja E. Hagberga i L. Kallsteniusa. Na kraju članka izneseni su podaci o konkretnim arondacijama šuma u Švedskoj.

D. Weber — Grönwall: Procjenjivanje po graničnoj vrijednosti zemljišta (Gradering efter markens gränsvärde) — Razmatra se naročito problem procjenjivanja šum. zemljišta.

G. Sundström: Promjena agrarne politike (Jordpolitiska strömkantring) — Agronom Odhner napisao je knjigu, koja je pobudila velik interes i rasprave. Autor prikazuje te rasprave oko problema razvoja švedskog agrara. God. 1970 Švedska će proizvoditi 15% poljoprivrednih proizvoda više nego što će iznositi njene vlastite potrebe. Da li je takav razvoj uputan obzirom na razvoj industrije i činjenicu, da je zemlja u prvome redu izvozna obzirom na industrijske proizvode. Da li dio poljoprivrede u Švedskoj treba napuštati i poljoprivredna zemljišta pošumljavati itd. Iz te debate autor vadi probleme, koji su važni za razvoj i budućnost geodetske struke.

S. Linders: Reguliranje nekretnina u Hallu (Fastighetsregleringen i Hall och Jo). —

Arh. J. Wässlund: Planiranje i izgradnja (Plan — Fastighetsbildning — Bebyggelse) — Funkcija građevne uprave — Značaj planiranja — Povećane funkcije geod. organa — Potreba jače saradnje. —

S. G. Möller: Kombinacija geodetskih i fotogrametrijskih metoda kod kartiranja u velikim mjerilima (Kombination av geodetiska och fotogrammetriska metoder vid kartläggning i stora skalor). Prikazana je najprije organizacijska shema švedskih civilnih geod. ustanova od Glavne geod. uprave (Landmäteristyrelsen) preko geod. uprava pojedinih läna do geod. okružnih ureda. „God. 1948 počela je Geod. uprava s pokusima fotogrametrijskog kartiranja u velikim mjerilima. Pokuse je isprva direktno izvodila Glavna geod. uprava. Od 1950 ih izvodi poseban centralni zavod pod tom upravom“. Raspolaže vlastitim autografima A5, A6, A8, jednim A5 posuđenim od vojske i jednim A7 posuđenim od Tehničkog fakulteta. Personal: 2 geodeta, 8 stereooperatora, 2 geod. tehničara i 3 činovnika. Interesantan je grafikon, koji pokazuje satni učinak na autografu za kartiranja u raznim mjerilima. Uspoređeni su ti podaci s podacima Kaspera i Richtera. „Fotogrametrijski se dobivaju karte 1:800, 1:1000 i 1:2000 za gradove i naselja. Zatim za komasacije... Poteškoće su bile s kartiranjem šuma, Isprobano je više metoda, ali sa skromnim uspjehom. Tek koncem 1953 izradena je metoda, koja obećava znatne prednosti također i ekonomski. Premda je tek malo ispitivana, iskustva su već pokazala, da je tehnički pogodna... „U vezi predradnji za nove propise ispitivana je točnost 9 geodetskih i 9 fotogrametrijskih kartiranja za izgradnju naselja... Obe vrste planova pokazale su podjednaku točnost“. Slijede primjeri kombinacija geodetskih i fotogrametrijskih metoda: za regulaciju naselja, komasacije, razgraničavanje voda za ribolov, reambulacije međa. Članak svršava riječima: „Tehnika kartiranja razvila se tako, da se fotogrametrijske i geodetske metode međusobno kombiniraju kao i sa čitanjem snimaka i izvjesnim terenskim istraživanjem. U čitavom radnom procesu mogu se razni radni momenti zgodno varirati. Osjećaju se nastojanja, da se proces kartiranja spoji s projektiranjem u razne svrhe na bazi zračnih snimaka. Mora se predvidjeti sve veća upotreba bogatih mogućnosti što ih daju novi postupci“.

A. Bjerhammar: Elektrooptičko mjerenje dužina (Elektrooptiska avståndsmätning) — Opći prin-

cipi mjerenja dužina moduliranjem svjetla — Sistematske pogreške — Pogreške fotočelije — Pogreške modulatora svjetlosti — Atmosferske pogreške — Nove metode mjerenja s moduliranim svjetlom — Nova konstrukcija čelije (Kerrcell) — Modulacija kristalom — Direktna modulacija svjetla — Poređenje raznih metoda modulacije — Diskriminator svjetla — Točnost mjerenja — Neke praktične napomene.

G. Prawitz: Najstarija razgraničenja u läni Västerbotten (Den äldsta nybyggesawittringen i Västerbottens län). —

SCHWEIZERISCHE ZEITSCHRIFT FÜR VERMESSUNG UND KULTURTECHNIK

1955

Nr. 9.

A. Ansermet: Prilog teoriji avionskog snimanja (Note sur un théorème relatif à l'aéromensuration).

E. Strebel: Studijsko putovanje na melioracije područja Mareme i Fucino u Italiji (Studienreise in die Meliorationsgebiete der Maremmen und des Fucino) —

Nr. 10.

E. Bachmann: Tehnička visoka škola u Zürichu prigodom 100-godišnjice (Eidgenössische Technische Hochschule 1855—1955).

E. Müller: Tumač grafičkoj tablici rentabiliteta provizornog učinka (Erläuterungen zur graphischen Vergleichstabelle über die Rentabilität provisorischer Vorausleistungen). — Radi se o ekonomici provizornih i definitivnih kanalizacija.

Ing. F. Braum, Zagreb: Odstranjivanje deformacije modela promjenom relativne orijentacije kod približno vertikalnog normalnog slučaja (Die Beseitigung der Modellverbiegung mit Hilfe der Änderung der relativen Orientierung für den genäherten vertikalen Normalfall). Autor je docent Tehničkog fakulteta u Zagrebu. U uvodu slijedećim riječima označuje svrhu svoje rasprave „Zelim da dadem takove postupke za odstranjivanje savinutosti modela, koji ne predstavljaju izniman slučaj pra-

vilno poređanih veznih točaka (Paspunkte), ne traže dugotrajan analitički postupak, a praktički djeluju strogo“. — Uzroci deformacije. — Hiperbolična savinutost. — Pravilna razdioba veznih točaka. Interpolacione pogreške kod hiperbolički savinutog modela. — Nastavit će se.

E. Thilo: Pravni statut geometara u kantonu Vaud (Le statut juridique du géomètre vaudois). — Nastavit će se.

Dr. N. N.

TIJDSCHRIFT VOOR KADASTER EN LANDMEETKUNDE 1955

Nr. 2.

P. H. M. Plasman: Sumarna historija jednog katastra (Summiere historie van een kadaster). — Oveća rasprava o indonezijskom katastru.

Ing. Govers: Novi zakon o komasacijama (De nieuwe Ruilverkavelingswet) — Nastavak. Prikazuje se novi nizozemski zakon o komasaciji zemljišta. —

Nr. 3.

P. H. M. Plasman: Amende honorable — Polemički članak u vezi ranijih članaka istog autora.

J. H. Jonas: Još o vrhovnom sudu i komasacijama (Nogmaals Hoge Raad en Ruilverkaveling).

W. J. Hemmes: Način procjenjivanja po novom zakonu o komasacijama (De wijze van schatten volgens de nieuwe Ruilverkavelingswet).

B. Dubulsson: Primjena fotogrametrije kod izgradnje gradova (Toepassing van de luchtfotogrammetrie bij de stedebouw).

Dr. N. N.

VERMESSUNGSTECHNISCHE RUND-SCHAU

Br. 1/53

Ing. Jäger, Hamburg: Ljunggrenov koordinatograf (Der Ljunggren Koordinatograph), Prikazan

je jednostavan koordinatograf od astralonu izraden za jednu švedsku geodetsku ustanovu po ideji Ljunggrena. Može se rabiti kao polarni ili ortogonalni koordinatograf te kao planimetar za malene površine. Točnost kartiranja $\pm 0,1$ mm.

G. Wendt, Hannover: Rad na astralonu (Arbeiten auf Astralon). Iznosi praktična iskustva stečena pri crtanju na astralonu.

Ing. Grabner, München: Uredaji za polarno kartiranje (Polare Auftraggeräte). Izrada polukružnih i kružnih transportera za kartiranje točaka polarnim načinom.

W. Beiler, Wiesbaden: Uređene gruntovnice kod premještanja građevnih površina urazorenim gradovima (Bereinigung der Abt. n. des Grundbuchs bei Bauanumlegungen in zerstörten Altstadtgebieten). Reguliranje raznih starih i novih prevnih odnosa među vlasnicima parcela u jednom bloku.

M. Schunert, Braunschweig: Presjek pravaca u trig. formulu 22 (Geradenschnitt im Trig. Form. 22). Pokazuje kako se na dvostrukom računskom stroju mogu pored koordinata sjecišta, lako i brzo dobiti i udaljenosti od zadanih točaka do presjeka bez upotrebe Pitagorinog poučka.

Ing. Grabner, München: Metode za konstrukciju slojnica (Methoden zur Konstruktion von Höhenlinien). Opisuje grafički način sa pomoćnim gradulanim pravcem i računsku metodu sa upotrebom džepnog log. računala (dužine 13 cm).

Luck, Zweibrücken: Dioba izgrađenih parcela (Teilung beba-

uter Grundstücke). Objavljuje službeno tumačenje Ministarstva prava.

Dr. ing. K. Matthews, Hannover: Računanje i iskoličenje krivina sa konstantnom zakrivljenosti (Berechnung und Absteckung von Kurven mit konstanter Krümmung). Nastavak i svršetak ranijeg članka.

F. Prella, Essen: Dodatni uređaj na letvi kod niveliranja preko rijeka (Zielgerät zum nivellistischen Stromübergang). Dva su uređaja — ploče sa markama — koji se stavljaju na letvu. Jedan služi kod daljina od 100–350 metara, a drugi od 350–750 m. Uredaji su patentirani. Po ideji autora izrađuje ih tvrtka Otto Fennel Söhne.

Dr. Graf, München: Ekonomičnost premjera za katastarske svrhe (Wirtschaftlichkeit der Katastervermessung). Osvrt na raniji članak Dr. K. Hermanns pod istim naslovom i na službene propise o novom premjeru za katastarske svrhe u Bavarskoj. Razmatra: Poligonske točke, mjerenje kutova u poligonskoj mreži, mjerenje dužina u poligonskoj mreži i računanje poligonske mreže.

K. Scheuer; Zaštita geodetskog stručnjaka pri radu (Schutz dem Vermessungstechniker). Pozdravlja što je pokrenuto ovo pitanje i prikazuje kako je pri radu na veoma živoj autostradi zaštitio sebe i radnike od nailazećih vozila i omogućio nesmetan rad.

Na kraju Zbirka matem. formula, vijesti i pregled štampe.

Krajziger